

บทที่ 5 รูปแบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน

เศรษฐกิจการแข่งขัน

- ➡ เป็นรูปแบบเศรษฐกิจหลักในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับนานาชาติ
- ➡ นักเศรษฐศาสตร์ที่เสนอแนวคิดนี้ คือ อดัม สมิธ และนักเศรษฐศาสตร์อื่นๆของสำนักคลาสสิก

เศรษฐกิจการแข่งขัน

- Adam Smith (ค.ศ.1723-1790) เป็นนักเศรษฐศาสตร์ชาวสก็อตแลนด์
- ได้พิมพ์หนังสือ “ความมั่งคั่งของประชาชาติ”(The Wealth of Nations) โดยมุ่งเน้น ระบบตลาดเสรี เน้นความมีประสิทธิภาพของเอกชนในการทำกิจกรรมต่างๆ
- รัฐบาลไม่ควรเข้าแทรกแซง ควรดูแลให้เอกชนปฏิบัติตามระเบียบเท่านั้น

ลักษณะที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจการแข่งขัน

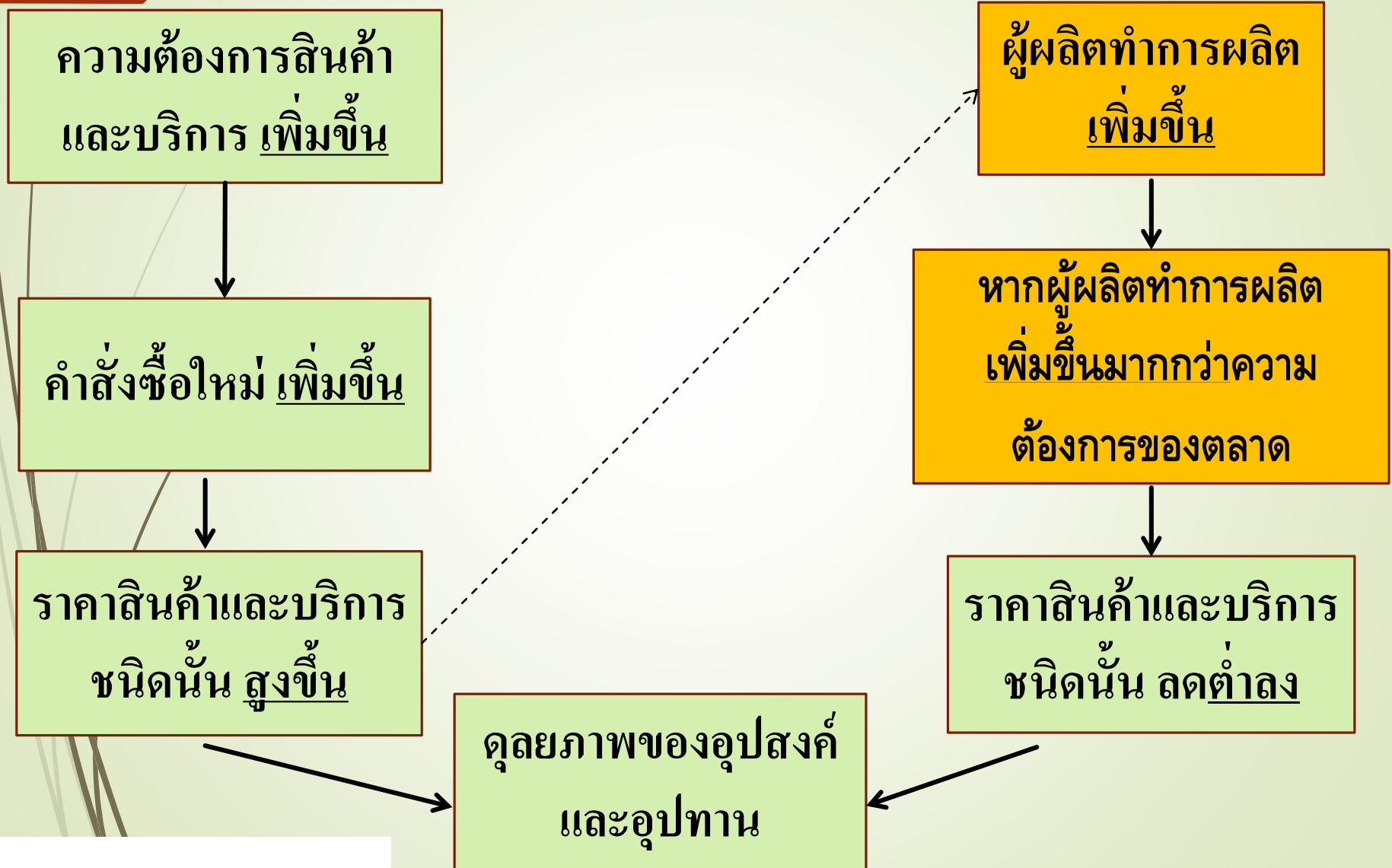
1. มีการแข่งขันโดยเสรี
2. เอกชนมีเสรีภาพในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ หรือในการประกอบอาชีพ
3. เอกชนสามารถมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และปัจจัยการผลิต
4. กลไกราคาหรือระบบตลาด จะทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงานของระบบเศรษฐกิจ
5. รัฐบาลไม่แทรกแซงกิจการของเอกชน

การทำงานของกลไกราคา

ความเห็นของนักเศรษฐศาสตร์ในยุคแรก

- ➡ สินค้าและบริการที่ผลิตได้ในระบบเศรษฐกิจจะมีปริมาณพอดีกับปริมาณความต้องการของประชาชน
- ➡ จะไม่มีการผลิตสินค้าและบริการมากหรือน้อยเกินไป
- ➡ ด้านแรงงาน ลูกจ้างสามารถขายแรงงานให้นายจ้างได้ตลอดเวลา ดังนั้น “การว่างงานจะไม่เกิดขึ้น”
- ➡ “ระบบราคา” เป็นกลไกควบคุมสังคม
- ➡ สินค้า บริการ และปัจจัยการผลิต รวมถึงแรงงานมนุษย์ล้วนมีราคา

การทำงานของกลไกราคา (ต่อ)

เศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนา ตามแนวทฤษฎีใหม่ (VDO)

เศรษฐกิจความร่วมมือ

- ➡ ความร่วมมือกันของผู้ผลิตหรือผู้บริโภค
- ➡ ความร่วมมือกันในชุมชน
- ➡ ความร่วมมือระหว่างชุมชนกับหน่วยงานภายนอก
- ➡ ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

เหตุผลทางเศรษฐศาสตร์ของความร่วมมือกัน

- ➡ การประหยัดทางขนาด
- ➡ การลดต้นทุนในการทำธุรกรรม
- ➡ การจัดการทรัพยากรร่วมกัน
- ➡ การเพิ่มทางเลือกและอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจ

ความร่วมมือในรูปสหกรณ์

- ➡ เป็นองค์การอิสระของบุคคลซึ่งรวมตัวกันด้วยความสมัครใจ
- ➡ เพื่อสนองความต้องการและความมุ่งหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
- ➡ มีการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกันและควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย

ความร่วมมือในรูปสหกรณ์

- สหกรณ์มิได้มุ่งเพียงประโยชน์ส่วนตนของสมาชิก แต่มุ่งมั่นปรับปรุงคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ สังคม และสิ่งแวดล้อมของสมาชิกอีกด้วย
- ค่านิยมสหกรณ์ ประกอบด้วย การพึ่งพาและรับผิดชอบตนเอง ประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม ความสามัคคี จริยธรรม ความซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อสังคม และเอื้ออาทรผู้อื่น

หลักการสหกรณ์สากล

- 1) การเปิดรับสมัครสมาชิกทั่วไปและด้วยความสมัครใจ
- 2) การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย
- 3) การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก
- 4) การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ
- 5) การศึกษา การฝึกอบรม และข่าวสาร
- 6) การร่วมมือระหว่างสหกรณ์
- 7) ความเอื้ออาทรต่อชุมชน

ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ

- ➡ เป็นการลดอุปสรรคในทางการค้าระหว่างประเทศลงให้ได้มากที่สุดจนกระทั่งเข้าสู่การค้าเสรี อันจะทำให้แต่ละประเทศได้ประโยชน์ และความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นจากการค้าระหว่างประเทศ
- ➡ ความร่วมมือระหว่างประเทศมีหลายรูปแบบ ได้แก่
  - ➡ เขตการค้าเสรี (free trade area)
  - ➡ สหภาพศุลกากร (custom union)
  - ➡ ตลาดร่วม (common market)
  - ➡ สหภาพเศรษฐกิจ (economic union)

ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ

- เขตการค้าเสรี (Free Trade Area)
- การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
ของประเทศในระดับภูมิภาค
เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ประเทศ
สมาชิก

ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ

➤ สหภาพศุลกากร (Customs Union)

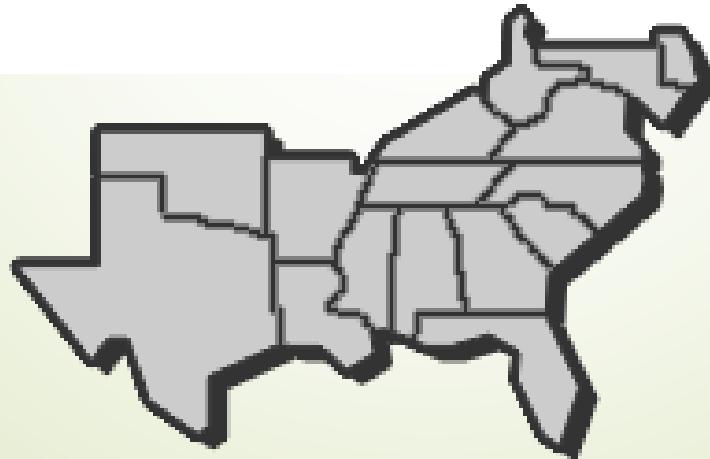
➤ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ไม่มีการเก็บภาษีศุลกากร
ระหว่างกันและ ไม่มีการจำกัดปริมาณสินค้านำเข้าของประเทศ

ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ

▶ ตลาดร่วม (Common Market)

- ▶ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่เอื้อประโยชน์ให้ประเทศสมาชิกสามารถเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตได้ง่าย

ความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ

- สหภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Integration)
  - การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแบบสหภาพ โดยมีรัฐบาลของประเทศสมาชิกประสานนโยบายเศรษฐกิจ
  - มีความร่วมมือกันด้านการกำหนดภาษี ป้างัยการผลิต การเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการ ตลอดจนใช้นโยบายทางเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน